

Til lovforslag nr. L 138. Betænkning afgivet af Indfødsretsudvalget den 23. marts 2004

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af indfødsretsloven

(Ændring af reglerne om erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring samt indførelse af ny bestemmelse om frakendelse af dansk indfødsret)

[af integrationsministeren (Bertel Haarder)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. januar 2004 og var til 1. behandling den 6. februar 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Indfødsretsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og integrationsministeren sendte den 7. januar 2004 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 50. Den 3. februar 2004 sendte integrationsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget. Den 18. februar 2004 sendte integrationsministeren et supplerende høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Institut for Menneskerettigheder. Integrationsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget kan ikke støtte lovforslaget. Regeringen har fra starten af sin regeringsperiode valgt at føre blokpolitik på området vedrørende dansk indfødsret, og det på trods af, at man på dette område historisk har haft en tradition for brede politiske aftaler.

Regeringen har bundet sig til en aftale med Dansk Folkeparti, som så i øvrigt hele tiden stiller nye krav. Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre synes, det er ejendommeligt, at regeringen således har valgt at lægge et så vigtigt politisk sagsområde i hænderne på det yderste højre i dansk politik. Det er ikke alene ejendommeligt, det er også beklageligt, fordi det er menneskeskæbner, som det får konsekvenser for.

Dette lovforslag indeholder elementer, som Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre godt kunne støtte, hvis regeringen havde valgt at inddrage S og RV i udmøntningen af lovforslaget og den daglige politik på indfødsretsområdet. Der er altså tale om et lovforslag med både spiselige og helt uspiselige elementer, men det korte af det lange er, at Socialdemokratiet og Det

Bet. o. lovf. vedr. indfødsretsloven

Radikale Venstre ikke har tillid til regeringens samarbejde med Dansk Folkeparti og derfor ikke kan støtte lovforslaget.

Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre ønsker endvidere at understrege, at partierne generelt mener, at adgangen til at få dansk statsborgerskab skal gøres lettere. Partierne tillader sig i den sammenhæng at henvide til Bonnerupudvalgets rapport.

En yderligere segregering af Danmark er ødelæggende for samfundets sammenhængskraft. Stadig flere mennesker, som bor i Danmark, er afskåret fra at nyde en statsborgers fulde rettigheder. Det kan bidrage til en polarisering, som partierne er imod.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget kan ikke støtte lovforslaget. Dette lovforslag fra regeringen er et led i en lang række af lovforslag, der er blevet præsenteret for Folketinget, som udelukker en større og større del af de mennesker, der bor i det danske samfund, fra at kunne bruge deres demokratiske rettigheder og fra at kunne deltage i det demokratiske fællesskab, som Danmark også er.

Det er klart, at når man laver indfødsretslovgivning med det ekstreme højre i det danske Folketing, vil det også bære præg af en ekstremt national tilgang. SF bemærker, at dette lovforslag markerer et brud med den tradition, der har været ikke alene i Danmark, men også i en lang række andre europæiske lande, hvor man som udgangspunkt har ret til statsborgerskab, når man er født og opvokset i det pågældende land.

Dette argument er også fremført i høringsvaret fra Institut for Menneskerettigheder, som anfører, at forslaget er et brud på den praksis, som

gennem mere end 200 år har været ført her i landet, for så vidt angår de unge, som er født og opvokset her. Det er i disharmoni med enhvers ret til statsborgerskab, når den danske naturalisationspraksis udelukker de unge, der er født her i landet eller er kommet hertil som ganske unge, fra dansk statsborgerskab, fordi de f.eks. på grund af et handicap ikke opfylder de almindelige naturalisationskrav.

Endvidere anfører Institut for Menneskerettigheder, at lovforslaget går imod den udvikling, man ser i andre europæiske lande, hvor tildelingen af statsborgerskab anvendes aktivt som et led i integrationsprocessen. Grundtanken bag den udvikling, som sker i vore nabolande, er, at man her opfatter det som værende af afgørende betydning for både den enkelte person og den stat, hvori vedkommende bor eller er vokset op, at den pågældende får statsborgerskab.

SF tager samtidig afstand fra det element i lovforslaget, som gør det muligt at frakende en dansk statsborger hans indfødsret på baggrund af en fængselsdom på helt ned til 4 måneders fængsel. På den ene side mener regeringen, at statsborgerskab er meget, meget vigtigt, men på den anden side mener regeringen, at en straf på 4 måneders fængsel skal være tilstrækkelig til at få et statsborgerskab frakendt.

Kristendemokraterne, Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Hans Andersen (V) Inge Dahl-Sørensen (V) Gudrun Laub (V) Lars Christian Lilleholt (V)

Søren Krarup (DF) nfm. Jesper Langballe (DF) Else Theill Sørensen (KF) fmd.

Helle Sjelle (KF) Eyvind Vesselbo (V) Henrik Sass Larsen (S) Lars Kramer Mikkelsen (S)

Lotte Bundsgaard (S) Morten Bødskov (S) Sandy Brinck (S) Kamal Qureshi (SF)

Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Søren Søndergaard (EL)

Kristendemokraterne, Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

---

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 138

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra integrationsministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Spm. 1 om, hvilke forhold der vil gøre sig gældende for personer med tilknytning til henholdsvis Grønland, Færøerne og Slesvig, som ikke er i besiddelse af dansk indfødsret, til integrationsministeren
4	Spm. 2 om, hvor stort et fald i antallet af personer pr. år, som får dansk indfødsret, der forventes, til integrationsministeren Spm. 3, om det ifølge lovforslaget er muligt ved dom at fratage en person hans danske indfødsret, til integrationsministeren Spm. 4 om oversendelse af liste over eksempler på domme, til integrationsministeren Spm. 5 om oversendelse af liste over eksempler på andre former for kriminalitet, til integrationsministeren
5	Supplerende høringssvar, fra integrationsministeren
6	Henvendelse af 4/3-04 fra Institut for Menneskerettigheder
7	Spm. 6 om kommentar til henvendelse af 4/3-04 fra Institut for Menneskerettigheder, til integrationsministeren
8	Svar på spm. 2 om, hvor stort et fald i antallet af personer pr. år, som får dansk indfødsret, der forventes, fra integrationsministeren Svar på spm. 3, om det ifølge lovforslaget er muligt ved dom at fratage en person hans danske indfødsret, fra integrationsministeren Svar på spm. 4 om oversendelse af liste over eksempler på domme, fra integrationsministeren Svar på spm. 5 om oversendelse af liste over eksempler på andre former for kriminalitet, fra integrationsministeren
9	Svar på spm. 1 om, hvilke forhold der vil gøre sig gældende for personer med tilknytning til henholdsvis Grønland, Færøerne og Slesvig, som ikke er i besiddelse af dansk indfødsret, fra integrationsministeren
10	Svar på spm. 6 om kommentar til henvendelse af 4/3-04 fra Institut for Menneskerettigheder, fra integrationsministeren
11	1. udkast til betænkning